

5. 4. PANNA MÁRIA

Ciel': poukázať na Panny Máriu ako matku Krista a našu matku

Božie slovo

„Potom Pán, Boh, povedal: „Nie je dobre byť človeku samému. Urobím mu pomoc, ktorá mu bude podobná.“ Keď Pán, Boh utvoril z hlíny všetku poľnú zver a všetko nebeské vtáctvo, priviedol ho k Adamovi, aby videl, ako by ho nazval, lebo ako ho nazve, také bude jeho meno. A nazval Adam menom všetok dobytok, všetko nebeské vtáctvo a všetku poľnú zver. Ale pomoc, ktorá by mu bola podobná, nenašiel. Tu Pán, Boh, dopustil na Adama tvrdý spánok a keď zaspal, vybral mu jedno rebro a jeho miesto zaplnil mäsom. A z rebra, ktoré vybral Adamovi, utvoril Pán, Boh, ženu a priviedol ju k Adamovi. Vtedy Adam povedal: „Toto je teraz kosť z mojich kostí a mäso z môjho mäsa; preto sa bude volať mužena, lebo je vzatá z muža.“ Preto muž opustí svojho otca i svoju matku a prilipne k svojej manželke a budú jedným telom.“ (Gn 2,18-24)

„Nepriateľstvo ustanovujem medzi tebou a ženou, medzi твоjím potomstvom a jej potomstvom, ono ti rozšliape hlavu a ty mu zraníš päť.“ (Gn 3,15)

„Preto vám sám Pán dá znamenie: Hľa, panna počne a porodí syna a dá mu meno Emanuel!“ (Iz 7,14)

„S narodením Ježiša Krista to bolo takto: Jeho matka Mária bola zasnúbená s Jozefom: Ale skôr, ako by boli začali spolu bývať, ukázalo sa, že počala z Ducha Svätého. Jozef, jej manžel, bol človek spravodlivý a nechcel ju vystaviť potupe, preto ju zamýšľal potajomky prepustiť. Ako o tom uvažoval, zjavil sa mu vo sne Pánov anjel a povedal: „Jozef, syn Dávidov, neboj sa prijať Máriu, svoju manželku, lebo to, čo sa v nej počalo, je z Ducha Svätého. Porodí syna a dáš mu meno Ježiš, lebo on vyslobodí svoj ľud z hriechov.“ To všetko sa stalo, aby sa splnilo, čo Pán povedal ústami proroka: „Hľa, panna počne a porodí syna a dajú mu meno Emanuel,“ čo v preklade znamená: Boh s nami. Keď sa Jozef prebudil, urobil, ako mu prikázal Pánov anjel, a prijal svoju manželku. Ale nepoznal ju, kým neprodila syna; a dal mu meno Ježiš.“ (Mt 1,18-25)

„Vari to nie je tesárov syn? Nevolá sa jeho matka Mária a jeho bratia Jakub a Jozef, Šimon a Júda?“ (Mt 13,55)

„Kým ešte hovoril zástupom, vonku stála jeho matka a bratia a chceli sa s ním rozprávať. Ktosi mu povedal: „Vonku stojí tvoja matka a tvoji bratia a chcú sa s tebou rozprávať.“ On však odvetil tomu, čo mu to vravel: „Kto je moja matka a kto sú moji bratia?“ Vystrel ruku nad svojich učeníkov a povedal: „Hľa, moja matka a moji bratia. Lebo každý, kto plní vôľu môjho Otca, ktorý je na nebesiach je môj brat i sestra i matka.“ (Mt 13,46-50)

„V šiestom mesiaci poslal Boh anjela Gabriela do galilejského mesta, ktoré sa volá Nazaret, k panne zasnúbenej mužovi z rodu Dávidovho, menom Jozefovi. A meno panny bolo Mária. Anjel prišiel k nej a povedal: „Zdravas, milosti plná, Pán s tebou.“ Ona sa nad jeho slovami zarazila a rozmýšľala, čo znamená takýto pozdrav. Anjel jej povedal: „Neboj sa, Mária, našla si milosť u Boha. Počneš a porodíš syna a dáš mu meno Ježiš. On bude veľký a bude sa volať synom Najvyššieho. Pán Boh mu dá trón jeho otca Dávida, naveky bude kraľovať nad Jakubovým rodom a jeho kráľovstvu nebude konca.“ Mária povedala anjelovi: „Ako sa to stane, veď ja muža nepoznám?“ Anjel jej odpovedal: „Duch Svätý zostúpi na teba a moc Najvyššieho ťa zatieni. A preto aj dieťa bude sa volať svätým, bude to Boží Syn. Aj Alžbeta, tvoja príbuzná, počala syna v starobe. Už je v šiestom mesiaci. A hovorili o nej, že je

neplodná! Lebo Bohu nič nie je nemožné.“ Mária povedala: „Hľa, služobnica Pána, nech sa mi stane podľa tvojho slova.“ Anjel potom od nej odišiel.“ (Lk 1,26-38)

„V tých dňoch sa Mária vydala na cestu a ponáhľala sa do istého judejského mesta v hornatom kraji. Vošla do Zachariášovho domu a pozdravila Alžbetu. Len čo Alžbeta začula Máriin pozdrav, dieťa v jej lone sa zachvelo a Alžbetu naplnil Duch Svätý. Vtedy zvolala veľkým hlasom: „Požehnaná si medzi ženami a požehnaný je plod tvojho života. Čím som si zaslúžila, že matka môjho Pána prichádza ku mne? Lebo len čo zaznel tvoj pozdrav v mojich ušiach, radosťou sa zachvelo dieťa v mojom lone. A blahoslavená je tá, ktorá uverila, že sa splní, čo jej povedal Pán.“ (Lk 1,39-45)

„Mária hovorila: „Velebí moja duša Pána a môj duch jasá v Bohu, mojom Spasiteľovi, lebo zhlíadol na poníženosť svojej služobnice. Hľa, od tejto chvíle blahoslaviť ma budú všetky pokolenia, lebo veľké veci mi urobil ten, ktorý je mocný, a sväté je jeho meno a jeho milosrdenstvo z pokolenia na pokolenie s tými, čo sa ho boja. Ukázal silu svojho ramena, rozptýlil tých, čo v srdci pyšne zmýšľajú. Mocnárov zosadil z trónov a povýšil ponížených. Hladných nakrmil dobrotami a bohatých prepustil naprázdno. Ujal sa Izraela, svojho služobníka, lebo pamätá na svoje milosrdenstvo, ako sľúbil našim otcom, Abrahámovi a jeho potomstvu naveky.“ (Lk 1,46-55)

„Ale Mária zachovávala všetky tieto slová vo svojom srdci a premýšľala o nich.“ (Lk 2,19)

„Jeho otec a matka divili sa tomu, čo sa o ňom hovorilo. Simeon ich požehnal a Márii, jeho matke, povedal: „On je ustanovený na pád a na povstanie pre mnohých v Izraeli a na znamenie, ktorému budú odporovať, - a tvoju vlastnú dušu prenikne meč -, aby vyšlo najavo zmýšľanie mnohých srdc.“ (Lk 2,32-35)

„Jeho rodičia chodievali každý rok do Jeruzalema na veľkonočné sviatky. Keď mal dvanásť rokov, tiež išli, ako bývalo na sviatky zvykom. A keď sa dni slávností skončili a oni sa vracali domov, zostal chlapec Ježiš v Jeruzaleme, čo jeho rodičia nezbadali. Nazdávali sa, že je v sprievode. Prešli deň cesty a hľadali ho medzi príbuznými a známymi. No nenašli. Vrátili sa teda do Jeruzalema a tam ho hľadali. Po troch dňoch ho našli v chráme. Sedel medzi učiteľmi, počúval ich a kládol im otázky. Všetci, čo ho počuli, žasli nad jeho rozumnosťou a odpoveďami. Keď ho zazreli, stúpili od údivu a Matka mu povedala: „Syn môj, čo si nám to urobil? Pozri, tvoj otec i ja sme ťa s bolesťou hľadali!“ On im odpovedal: „Prečo ste ma hľadali? Nevedeli ste, že mám byť tam, kde ide o môjho Otca?“ Ale oni nepochopili slovo, ktoré im hovoril.“ (Lk 2,41-50)

„Ako to hovoril, akási žena zo zástupu pozdvihla svoj hlas a povedala mu: „Blahoslavený život, ktorý ťa nosil, a prsia, ktoré si požíval.“ Ale on povedal: „Skôr sú blahoslavení tí, čo počúvajú Božie slovo a zachovávajú ho.“ (Lk 11,27-28)

„Na tretí deň bola v Káne Galilejskej svadba. Bola tam aj Ježišova matka. Na svadbu pozvali aj Ježiša a jeho učeníkov. Keď sa minulo víno, povedala Ježišovi jeho matka: „Nemajú vína.“ Ježiš jej odpovedal: „Čo mňa a teba do toho, žena? Ešte neprišla moja hodina.“ Jeho matka povedala obsluhujúcim: „Urobte všetko, čo vám povie!“ Stálo tam šesť kamenných nádob na vodu, ktoré slúžili na očisťovanie, ako bolo zvykom u Židov, každá na dve až tri miery. Ježiš im povedal: „Naplňte nádoby vodou!“ A naplnili ich až po okraj. Potom im povedal: „Teraz načrite a zaneste starejšiemu!“ A oni zanesli. Keď starejší ochutnal vodu premenenú na víno - on nevedel, skade je, ale obsluhujúci, čo načierali vodu, to vedeli -, zavolať si ženícha a vravel mu: „Každý človek podáva najprv dobré víno a horšie až potom, keď si hostia upili. Ty si zachoval dobré víno až doteraz.“ Toto urobil Ježiš v Káne Galilejskej ako prvé zo znamení a zjavil svoju slávu. A jeho učeníci uverili v neho. Potom zišiel on i jeho matka a bratia i jeho učeníci do Kafarnauma, kde zostali niekoľko dní.“ (Jn 2,1-12)

„Pri Ježišovom kríži stála jeho Matka, sestra jeho matky, Mária Kleopasova, a Mária Magdaléna. 26 Keď Ježiš uzrel matku a pri nej učeníka, ktorého miloval, povedal matke: „Žena, hľa, tvoj syn!“ 27 Potom povedal učeníkovi: „Hľa, tvoja matka!“ A od tej hodiny si ju učeník vzal k sebe.“ (Jn 19,25-27)

„Títo všetci jednomyselne zotrúvali na modlitbách spolu so ženami, s Ježišovou matkou Máriou a s jeho bratmi.“ (Sk 1,4)

„Keď prišla plnosť času, poslal svojho Syna, narodeného zo ženy..., aby sme dostali adoptívne synovstvo.“ (Gal 4, 4 – 5).

„Potom sa na nebi ukázalo veľké znamenie: Žena odetá slnkom, pod jej nohami mesiac a na jej hlave veniec z dvanástich hviezd. Bola ťarchavá a kričala v bolestiach, lebo mala rodiť. A bolo vidieť aj iné znamenie na nebi: Veľký ohnivý drak; mal sedem hláv a desať rohov a na hlavách sedem diadémov; jeho chvost zmietol tretinu nebeských hviezd a vrhol ich na zem. A drak sa postavil pred ženu, ktorá mala rodiť, aby zhltoť jej dieťa, len čo ho porodí. I porodila syna, chlapca, ktorý má železným žezlom panovať nad všetkými národmi. A jej dieťa bolo uchvátené k Bohu a k jeho trónu. Žena potom utiekla na púšť, kde jej Boh pripravil miesto, aby ju tam živil tisícdvestošesťdesiat dní.“ (Zjv 12,1-6)

„Keď drak videl, že je zvrhnutý na zem, prenasledoval ženu, čo porodila chlapca. Ale žena dostala dve krídla veľkého orla, aby mohla odletieť na púšť na svoje miesto, kde ju budú živiť čas a časy a pol času ďaleko od hada. Had vychrlil za ženou zo svojej papule vodu ako rieku, aby ju rieka strhla. Ale zem pomohla žene: zem otvorila ústa a pohltila rieku, čo vychrlil drak zo svojej papule. Drak sa na ženu nahneval a odišiel bojovať s ostatnými z jej potomstva, ktorí zachovávajú Božie príkázania a majú Ježišovo svedectvo.“ (Zjv 12,13-17)

Iné pramene

Preblahoslavená Panna, od večnosti spolu s vtelením Slova predurčená za Božiu Matku, bola riadením Božej prozreteľnosti na tejto zemi požehnanou matkou božského Vykupiteľa, jeho mimoriadne veľkodušnou spoločníčkou a pokornou služobnicou Pána. Tým, že počala, porodila a živila Krista, v chráme ho predstavila Otcovi a trpela so svojim Synom, keď umieral na kríži, poslušnosťou, vierou, nádejou a vrúcnou láskou celkom mimoriadnym spôsobom spolupracovala na Spasiteľovom diele obnovy nadprirodzeného života duší. Preto je našou Matkou v poriadku milosti. (Lumen gentium 61)

Ježišova matka, ako v nebi už oslávená s telom i dušou, je obrazom a začiatkom Cirkvi, ktorá sa má zavrieť v budúcom veku, a kým nepríde Pánov deň (porov. 2 Pt 3, 10), tu na zemi svieti putujúcemu Božiemu ľudu ako znamenie bezpečnej nádeje a útechy. (Lumen gentium 68)

„Preblahoslavená Panna Mária bola v prvej chvíli svojho počatia osobitnou milosťou a výsadou všemohúceho Boha, vzhľadom na zásluhy Ježiša Krista, Spasiteľa ľudského pokolenia, uchránená nedotknutá od akejkoľvek škvrny dedičného hriechu.“ (pápež Pius IX)

Nech je požehnaná monotónnosť zdravasov, ktorá očisťuje monotónnosť tvojich hriechov. (sv. J. M. Escriva)

Podnety na prehíbenie témy

- Panna Mária – matka Cirkvi
- predobrazy Panny Márie v SZ

Podnety k spoločnému zdieľaniu v skupinke

- Panna Mária ako Bohorodička
  - úloha Panny Márie v dejinách spásy
  - Panna Mária prostrednica milostí
  - zjavenia Panny Márie
  - mariánska úcta
  - mariánske sviatky
  - poslušnosť viery „Nech sa mi stane podľa tvojho slova“ (Lk 1,38)
  - vzor svätosti
  - život Panny Márie
  - Sedembolestná – patrónka Slovenska
  - modlitba sv. ruženca
-
- aká je úloha matky pri odovzdávaní života?
  - akú úlohu v živote dieťaťa zohráva matka?
  - prečo je materstvo také dôležité?
  - aké ženy vo Svätom písme poznáš?
  - akú úlohu zohrali ženy v dejinách spásy (pri záchrane človeka)?
  - aké predobrazy Panny Márie vo Svätom písme poznáš?
  - aký je rozdiel medzi správaním Zachariáša a Panny Márie v NZ? Prečítajte si príbehy oboch biblických postáv a premýšľajte o nich. (Zachariáš vzdelaný - Mária jednoduchá, Zachariáš kňaz - Mária mladé dievča, Zachariáš sa pýta – ako je to možné? Mária – ako sa to stane? Zachariášovi anjel hovorí niečo, čo síce presahuje logické možnosti ale v SZ sú známe prípady, kedy sa to už stalo. (neplodná osoba počala v starobe - Sára, Anna). Márii sa oznamuje panenské počatie, čo nemá v dejinách žiadnu obdobu. Aká je tvoja viera? Teoretická - ako Zachariášova? Zachariáš mal poznanie a vedomosti a nežije podľa nich. Alebo praktická? Ako Máriina? (Mária sa hneď pýta, ako podľa nich žiť)
  - k čomu by ťa mohla Máriina viera inšpirovať?
  - poslušnosť viery – Panna Mária možno niektorým skutočnostiam nerozumela, ale verila Bohu, bola mu poslušná. Aj ty možno niektorým skutočnostiam v živote nerozumieš. Je to tak? Ak sú to veci, ktoré si vyžadujú tvoju poslušnosť (napr. pravidlá v rodine alebo v škole, na ceste) môžeš mať s nimi problém. Ako si môžeš pomôcť? Panna Mária bola poslušná vo viere, čo znamená, že sa slobodne podriaďovala počutému slovu, lebo jeho pravdivosť zaručil Boh, ktorý je Pravda sama. Si schopný takejto viery? Priťahuje ťa takáto viera? Si schopný podriadiť sa počutému slovu len preto, lebo jeho pravdivosť zaručuje Boh? V ktorej oblasti s tým máš problém? V ktorej nemáš?
  - Mária verila, že Božie slovo sa naplní
  - aké mala vlastnosti Mária? Ktoré sa ti páčia?
  - Mária je vzor svätosti. V čom bola jej svätosť? Je ťažké byť jej podobným? Čo je pre teba prekážkou, aby si sa jej podobal? V čom by si sa jej chcel podobat'?
  - Aká je úloha Panny Márie dnes? Panna „sprostredkúva dary večnej spásy“ (KKC 969) prihovára sa za nás, upriamuje pozornosť na Ježiša, uľahčuje nám cestu k Ježišovi, prihovára sa za nás ....
  - prečo spoločnosť tak nadáva na Pannu Máriu? Prečo ľuďom vadí jej osoba? Akoby si sa ty cítil, keby niekto nadával na tvoju matku?
  - Panne Márii sa prejavuje úcta – akým spôsobom?
  - aký je rozdiel medzi úctou k Panne Márii a adoráciou, ktorú prejavujeme Ježišovi?
  - nie je prehnaná úcta k Panne Márii Ježišovou konkurenciou?
  - poznáš modlitbu svätého ruženca? Mnohí svätci dosvedčujú, že modlitba sv. ruženca je veľmi účinná
  - prečo sa Panna Mária zjavuje v dejinách? Kde sa zjavila?
  - kedy je sviatok Sedembolestnej Panny Márie?
  - zúčastnil si sa niekedy na púti?
  - poznáš nejaké Mariánske pútnické miesto? Bol si na nejakom Mariánskom pútnickom mieste?

Modlitba

- Magnificat
- Zdravas Mária
- Anjel Pána
- desiatok sv. ruženca
- modlitba sv. ruženca

Aplikácia do života

- máš doma ruženec? Kúp si ...
- stiahni si aplikáciu – modlitbu sv. ruženca do mobilu
- modlitba svätého ruženca
- navštívim pútnické miesto, ktoré sa nachádza v blízkosti môjho bydliska

Materiály k téme

Na prípravu na birmovku budeme používať

3-minútový katechizmus/Kto je Mária <https://www.tvlux.sk/archiv/play/11098>

KKC 963-975, ...

Kompendium KKC 96-100, 196-199

Lumen Gentium čl. 52 - 69 <https://www.kbs.sk/obsah/sekcia/h/dokumenty-a-vyhlasenia/p/druhy-vatikansky-koncil/c/lumen-gentium>

E. Vella Kto si Mária? 3-minútový katechizmus/Kto je Mária

<https://www.tvlux.sk/archiv/play/11098>

KKC 963-975, ...

Kompendium KKC 96-100, 196-199

Lumen Gentium čl. 52 – 69 <https://www.kbs.sk/obsah/sekcia/h/dokumenty-a-vyhlasenia/p/druhy-vatikansky-koncil/c/lumen-gentium>

E. Vella Kto si Mária?

L.M. Grinon, O pravej úcte k Panne Márii